

DNr 6/011/2000
FÖRESKRIFT Iakttas som förpliktande
DATUM 21.1.2000
Giltighetstid från 21.1.2000 tills vidare

L 630/98 25 § 2 mom
F 811/98, ändring 10 §, 4 mom., F 1139/99
Tillägg till föreskriften 9/011/99, 25.3.1999

Till anordnarna av yrkesutbildning och
yrkesläroanstalterna

GRUNDERNA FÖR BEDÖMNINGEN AV DE STUDERANDE VID UTBILDNING SOM FÖRBEREDER INVANDRARE FÖR GRUNDLÄGGANDE YRKESUTBILDNING

Utbildningsstyrelsen har fastställt denna föreskrift om grunderna för bedömningen av de studerande vid utbildning som förbereder invandrare för grundläggande yrkesutbildning. Föreskriften skall efterföljas från 21.1.2000 tills vidare. Den baserar sig på lagen 630/98 om yrkesutbildning, förordningen 811/98 om yrkesutbildning och ändringen av den 1139/99. Föreskriften gäller sådan förberedande utbildning för invandrare som avses i 3 § 2 mom. i lagen om yrkesutbildning 630/98.

Denna föreskrift utgör ett tillägg till föreskriften som fastställdes 25.3.1999 om grunderna för läroplanen för förberedande utbildning (dnr 9/011/99).

De som anordnar utbildningen kan inte avstå från att efterfölja läroplansgrunderna eller avvika från dem.

Generaldirektör Jukka Sarjala

Överdirektör Heli Kuusi

BILAGA Bedömningen av de studerande vid utbildning som förbereder invandrare för grundläggande yrkesutbildning

FÖR KÄNNEDOM Länsstyrelserna

5 BEDÖMNINGEN AV DE STUDERANDE VID UTBILDNING SOM FÖRBEREDER INVANDRARE FÖR GRUNDLÄGGANDE YRKESUTBILDNING

5.1 ALLMÄNNA PRINCIPER

5.1.1 Bedömningens uppgift och syfte

Utöver det som bestämts om bedömningen av de studerande i lagen och förordningen om yrkesutbildning, bör följande principer följas. Avsikten med bedömningen är att de studerande skall vara medvetna om sina starka sidor och om det kunnande som de ytterligare bör förbättra för att nå sitt mål.

Bedömningen skall stödja och utveckla de studerandes positiva jaguppfattning och deras tilltro till sin egen förmåga. Bedömningen skall basera sig på de studerandes egen bedömning och på den eventuella diskussion om bedömningen som i samband med förberedelserna för inläringen i arbetet har förts mellan de studerande, deras lärare och arbetsgivaren.

Bedömningens uppgift är utom att handleda de studerande att producera fakta om de studerandes kunnande för lärarna och arbetsgivarna och för de studerandes ansökningar till fortsatta studier.

5.1.2 Bedömningen i praktiken

Läroanstalten skall redan när utbildningen inleds informera de studerande och dem som deltar i bedömningen om principerna för bedömningen och hur de tillämpas.

De studerande skall ges möjlighet att påvisa sitt kunnande också på annat sätt än skriftligt. De studerandes kulturbakgrund och deras småningom utökade språkkunskaper och deras inlärningsvårigheter skall beaktas vid bedömningen.

Bedömningen av de studerande skall vara kvalitativ så att de studerandes kunnande jämförs med målen för studiehelheten och med de på basis av dessa mål utarbetade bedömningskriterierna. Om målen har ändrats i de studerandes personliga studieprogram skall kunnandet jämföras med dessa mål.

Om de studerande inte har erhållit något vitsord för studier som har slutförts på annat håll och som räknas till godo, kan ett separat yrkesprov anordnas för dem.

5.2 BEDÖMNINGSKRITERIERNA FÖR OLIKA STUDIEHELHETER

Vid bedömningen av de studerande vid den förberedande utbildningen för invandrare skall man, beroende på studiehelheten, använda både den allmänna bedömningsskalan enligt 10 § i förordningen om yrkesutbildning (811/98), dvs. berömliga (5), goda (4–3) och nöjaktiga (2–1) kunskaper, och beskrivande bedömning.

Med beskrivande bedömning avses verbal redogörelse för i vilken omfattning och på vilket sätt de studerande har uppnått målen för respektive studiehelhet.

Studiehelheterna skall bedömas på följande sätt:

- språkliga färdigheter
 - finska (svenska) bedöms enligt skalan 1–5
 - övriga språkliga färdigheter: beskrivande bedömning används
- matematisk-naturvetenskapliga färdigheter
 - bedöms enligt skalan 1–5
- samhällliga färdigheter
 - bedöms enligt skalan 1–5
- livshanteringsfärdigheter
 - beskrivande bedömning används
- studie- och yrkesvals färdigheter
 - beskrivande bedömning används

Objekten och kriterierna för bedömningen skall härledas ur målen för läroplanen. De mål för studiehelheterna som fastställs i läroplansgrunderna motsvarar en berömlig prestation.

Följande kriterier för bedömningen motsvarar en prestation på nöjaktig nivå (1) för respektive studiehelhet.

5.2.1 Språkliga färdigheter

Finska (svenska) som andraspråk – bedömning enligt skala

De studier i finska (eller svenska) som andraspråk, som ingår i de språkliga färdigheterna, skall bedömas enligt den bedömningsskala som allmänt används inom yrkesutbildningen.

Målen för en prestation på nöjaktig nivå (1) är följande:

- de studerande skall muntligt och skriftligt ganska väl kunna klara sig i de vanligaste situationerna i studier och vardagsliv
- de studerande skall vid undervisningen förstå tydligt tal och vid behov kunna be om tilläggsutredningar
- de studerande skall med handledning kunna få klarhet i de viktigaste frågorna i det skriftliga material som hör till studierna
- de studerande skall skriftligt på ett begripligt sätt kunna uttrycka sig i frågor som hör till studierna
- de studerande skall kunna följa med diskussioner
- de studerande skall med handledning kunna utnyttja olika kunskapskällor.

Studier i övriga språk, det andra inhemska språket, ett främmande språk eller de studerandes modersmål, som eventuellt ingår i de språkliga färdigheterna, skall bedömas med beskrivande bedömning.

5.2.2 Matematisk-naturvetenskapliga färdigheter – bedömning enligt skala

Respektive studieheltet skall bedömas enligt den bedömningsskala som allmänt används inom yrkesutbildningen med beaktande av följande kriterier.

Målen för en prestation på nöjaktig nivå (1) är följande:

- de studerande skall kunna följa med undervisningen i matematiska och naturvetenskapliga färdigheter på finska (eller svenska) och de skall i någon mån kunna delta i undervisningen
- de studerande skall efter att ha erhållit handledning kunna lösa grundläggande räkneoperationer, de skall känna till de viktigaste måttenheterna och matematiska storheterna, kunna tillämpa procenträkning i några typer av uppgifter, hjälpligt kunna använda räknare och kunna tolka tydliga tabeller, ritningar och diagram
- de studerande skall känna till den fysikaliska eller kemiska grunden för någon vardaglig företeelse
- de studerande skall känna till människans roll i det biologiska systemet och inse betydelsen av en ekologiskt hållbar utveckling.

5.2.3 Samhälleliga färdigheter – bedömning enligt skala

Respektive studieheltet skall bedömas enligt den bedömningsskala som allmänt används inom yrkesutbildningen med beaktande av följande kriterier.

Målen för en prestation på nöjaktig nivå (1) är följande:

- de studerande skall känna till huvuddragen i Finlands samhällssystem
- de studerande skall ha en allmän uppfattning om huvudpunkterna i Finlands närhistoria och om Finlands och närområdenas geografi
- de studerande skall ha stiftat bekantskap med några av branscherna inom Finlands näringsliv och känna till arbetstagarnas roll på arbetsmarknaden
- de studerande skall känna till de centrala rättigheterna och skyldigheterna för personer som är varaktigt bosatta i Finland och känna till den uppfattning om jämlikhet som råder i Finland
- de studerande skall kunna begrunda skillnaderna mellan sin egen kultur och kulturen i Finland och kunna hantera dessa frågor konstruktivt.

5.2.4 Livshanteringsfärdigheter – beskrivande bedömning

Vid bedömningen av denna studiehelhet används beskrivande bedömning för att ange hur de studerande har uppnått de i läroplansgrunderna fastställda målen.

5.2.5 Studie- och yrkesvals-färdigheter - beskrivande bedömning

Vid bedömningen av denna studiehelhet används beskrivande bedömning för att ange hur de studerande har uppnått de i läroplansgrunderna fastställda målen.

5.3 BETYG

Något examensbetyg utfärdas inte för den förberedande utbildningen, men efter det att utbildningen har genomförts med godkänt resultat ges betyg över slutförda studier (13 § i den ändrade förordningen 1139/99). Till betyget bifogas en kopia av studiekortet.

Av betyget skall framgå följande:

1. Namnet på utbildningsanordnaren
2. Läroanstaltens namn
3. Den studerandes namn och personbeteckning
4. Utbildningens namn och dess omfattning i studieveckor
5. Slutförda studier, deras omfattning i studieveckor och vitsorden (antingen enligt skala eller beskrivande)
6. Tilläggsuppgifter och speciella meddelanden
7. Omfattningen av introduktionen till utbildningen eller förberedelserna för inläring i arbetet samt läroanstalterna och arbetsplatserna

8. Datum då betyget utfärdades
9. Rektors namn och lärarens namn
10. Läroanstaltens stämpel
11. Namnteckningar

I samband med betyget skall också framgå:

12. Övervakande myndighet och den lagstiftning på vilken utbildningen baseras
13. Tillstånd av undervisningsministeriet för att anordna utbildning
14. Uppgift om att utbildningen baserar sig på de av Utbildningsstyrelsen fastställda läroplansgrunderna
15. Definition av examensomfattningen och av begreppet studievecka
16. Vitsordsskalan

Vitsorden för studier som slutförts på annat håll och som räknas den studerande till godo antecknas på betyget och som hänvisning tilläggs namnet på den läroanstalt som har verkställt bedömningen. Om de tidigare slutförda studier som räknas den studerande till godo ersätter hela studiehelheten och bedömningsskalan är densamma överförs detta vitsord till betyget.

5.4 BILAGOR TILL BETYGET

Om den studerande har deltagit i proven i finska i allmänna språkexamina eller i något annat motsvarande prov kan det separata intyget över detta fogas som bilaga till betyget över den förberedande utbildningen. Till betyget kan också fogas ett separat intyg över den studerandes speciella färdigheter eller andra rekommendationer.

5.5 STUDIER INOM GRUNDLÄGGANDE YRKESUTBILDNING

Om den studerande har slutfört kurser som hör till studier inom grundläggande yrkesutbildning skall dessa kurser antecknas på studiekortet på betygets baksida. Vid bedömningen av kurserna iakttas praxis vid bedömningen inom den grundläggande yrkesutbildningen.